Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2024/2480

23.4.2024

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Celostna strategija za lesno industrijo EU

(mnenje na lastno pobudo)

(C/2024/2480)

Poročevalec: **Anastasis YIAPANIS**

Soporočevalec: **Rolf GEHRING**

Sklep plenarne skupščine	25. 1. 2023
Pravna podlaga	člen 52(2) Poslovnika
	mnenje na lastno pobudo
Pristojnost	posvetovalna komisija za spremembe v industriji (CCMI)
Datum sprejetja na seji komisije CCMI	22. 1. 2024
Datum sprejetja na plenarnem zasedanju	14. 2. 2024
Plenarno zasedanje št.	585
Rezultat glasovanja	
(za/proti/vzdržani)	156/0/1

1. **Sklepi in priporočila**

1.1 Lesna industrija EU tekmuje s cenejšimi lesnimi proizvodi iz drugih regij, njena konkurenčnost pa je odvisna od izboljševanja postopkov, produktivnosti, učinkovitosti in kakovosti. Za razvoj kompozitnih lesnih proizvodov, biokompozitov in drugih rešitev z dodano vrednostjo, ki prinašajo večjo učinkovitost in okoljske koristi, je treba na ravni EU in nacionalni ravni namensko podpirati raziskave in razvoj. Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) poziva organe EU in nacionalne organe, naj mednarodno konkurenčnost evropske lesne industrije obravnavajo prednostno, ji zagotovijo dostop do trga in obravnavajo izzive stroškov in nepoštene trgovinske prakse, hkrati pa poskrbijo za enake konkurenčne pogoje na trgu.

1.2 Za spodbujanje trajnostnih poslovnih modelov v lesni industriji je ključno zagotoviti primarne surovine in vzpostaviti delujoč trg sekundarnih surovin. EESO poziva k okrepitvi dobavnih verig in odpravi tehničnih ovir za popolno recikliranje lesnih odpadkov ter k uveljavitvi prepovedi odlaganja lesa na odlagališčih. Za učinkovite dobavne verige in dobavo proizvodov je nujno potrebna boljša infrastruktura z zmogljivostmi za prevoz, skladiščenje in obdelavo.

1.3 Ker naj bi se po napovedih 75 % svetovnega prebivalstva do leta 2050 preselilo na urbana območja, je za trajnostni razvoj mest še toliko pomembneje, da se v gradbeništvu za zmanjšanje ogljičnega odtisa in spodbujanje rasti biogospodarstva v EU uporabljajo okolju prijazni in obnovljivi lesni materiali. EESO se zavzema za to, da bi se naravnim materialom, kot so les, papir in proizvodi na osnovi vlaken, dala prednost pred materiali, ki izvirajo iz fosilnih goriv. Vse institucije EU poziva, naj ustrezno priznajo prispevek obnovljivih materialov k trajnostnosti, krožnemu gospodarstvu in podnebni nevtralnosti, les pa kot dragocen krožni vir in surovino. Boljša komunikacija je ključna, da bi potrošnike poučili o okoljskih koristih izbire lesnih proizvodov iz trajnostnih virov.

1.4 V lesni industriji je treba zmanjšati količino odpadkov, spodbujati recikliranje in ponovno uporabo lesnih proizvodov ter uvesti trden koncept vzdrževanja od faze oblikovanja, da bi uresničili cilje glede trajnostnosti, učinkovite rabe virov in podaljšanja življenjske dobe proizvodov.

1.5 EESO poudarja, da je zagotavljanje skladnosti z okoljskimi standardi, standardi glede pridobivanja virov in standardi kakovosti zapleteno in povezano z visokimi stroški, zlasti za mala podjetja, in poziva EU, naj uskladi zakonodajo v vseh državah članicah ter finančno in nefinančno podpira mala in srednja podjetja v sektorju.

1.6 EESO poudarja, da je treba določiti minimalne standarde za emisije ogljika v življenjskem ciklu v gradbeništvu ter zahtevati, da se v tej panogi poroča o ogljiku. Ključno je, da vsi strokovni delavci v gradbeništvu, vključno s projektanti, arhitekti, inženirji, tehniki, računalničarji in gradbenimi delavci, opravijo ustrezno usposabljanje ter razvijejo potrebne spretnosti na področju trajnostnih gradbenih tehnik in materialov.

1.7 Nezakonita sečnja močno ogroža sektor, kajti obstoječe sheme certificiranja niso dovolj učinkovite pri odpravljanju korupcije, odkrivanje goljufivih dejanj pa je nezadostno. EESO zato poziva k odločnejšim, proaktivnim ukrepom za boj proti nezakoniti sečnji, krčenju gozdov in nezakoniti trgovini z lesom.

1.8 EESO se zaveda nesorazmerja med kaznimi za nezakonito sečnjo in vrednostjo lesnih proizvodov in poziva države članice, naj kazni povečajo, okrepijo njihovo izvrševanje s tehnologijo ter s kampanjami ozaveščanja javnosti in mehanizmi prijavljanja za državljane opozarjajo na pomen boja proti nezakoniti sečnji.

1.9 Lesna industrija se zaradi staranja kvalificirane delovne sile in dojemanja dela v tem sektorju kot fizično zahtevnega sooča s pomanjkanjem delovne sile. EESO poziva, naj se pripravi strategija EU za privabljanje in zadržanje mlajših nadarjenih kadrov v sektorju, da bi ta postal privlačnejši za mlade in ženske in da bi bilo dovolj kvalificiranih delavcev. Poleg tega bi morale države članice izobraževalnim ustanovam dodeliti finančna sredstva in dati spodbude za oblikovanje programov, osredotočenih na lesno industrijo, spodbujati partnerstva z akademskimi ustanovami, namenjena vključevanju z lesom povezanih študijskih programov, kakor tudi sodelovanje med industrijo, akademskimi krogi in javnimi organi.

1.10 EESO poudarja, kako pomembno je v lesni industriji EU upoštevati evropski steber socialnih pravic, da bi poskrbeli za pravično in vključujoče okolje, v katerem bosta cenjena dobro počutje in dostojanstvo zaposlenih. Vzpostaviti je treba mehanizme spremljanja za poročanje o delovnih pogojih, pravicah in socialni vključenosti ter redne revizije za zagotavljanje skladnosti z načeli evropskega stebra socialnih pravic.

1.11 EESO priporoča, naj se lastnikom gozdov zagotovi podpora v obliki finančne pomoči, usposabljanja, delavnic, davčnih spodbud in drugih ukrepov, da bi povečali njihovo sposobnost za učinkovito in trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Socialni partnerji in civilna družba bi morali biti vključeni v učinkovito spremljanje zmanjševanja krčenja gozdov, pri čemer bi se EESO in Evropski odbor regij (OR) pridružila večdeležniški platformi Evropske komisije. EESO poziva EU, naj zagotovi finančna sredstva za nacionalne organizacije, ki se ukvarjajo s pogozdovanjem pogorelih javnih površin in območij z malo vegetacije.

1.12 EESO poziva k doslednemu izvajanju uredbe o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke, da bi ti postali standard in da bi se ohranjala poštena konkurenca v razmerju do uvoženih proizvodov. Poleg tega bi bilo treba socialne partnerje iz lesnega sektorja EU povabiti k sodelovanju v Posvetovalnem forumu za okoljsko primerno zasnovo.

2. **Ozadje in uvodne ugotovitve**

2.1 Lesna industrija EU vključuje različne podsektorje iz kategorije 16 klasifikacije NACE, med drugim žaganje, proizvodnjo lesnega furnirja in plošč, sestavljanje parketa, mizarstvo in tesarstvo, proizvodnjo lesene embalaže in drugih izdelkov na osnovi lesa. Ti podsektorji imajo različne zahteve in interese, ki se pogosto dopolnjujejo, občasno pa tudi tekmujejo med sabo. V tem mnenju se bomo zaradi omejene dolžine osredotočili na podobnosti med temi podsektorji in se ne bomo poglabljali v konkretne podrobnosti posameznega podsektorja.

2.2 Gozdovi in druge gozdne površine pokrivajo približno 45 % ozemlja EU, kar znaša okrog 180 milijonov hektarjev. Od tega jih je približno 60 % v zasebni lasti, večinoma malih družinskih gospodarstev, in v EU je torej približno 15 milijonov lastnikov gozdov. Preostalih 40 % gozdov in drugih gozdnih površin je v javni lasti, z njimi pa se gospodari v večjem obsegu ([1]). Evropa ima vse več gozdov, a zelo malo primarnih gozdov.

2.3 Gozdovi imajo ključno vlogo v okolju, gospodarstvu ter pri socialni blaginji lokalnih skupnosti in svetovnega prebivalstva. Prispevajo k biotski raznovrstnosti in ohranjanju tal, blaženju podnebnih sprememb, absorpciji CO_2, upravljanju vodnega kroga, obvladovanju erozije, kakovosti zraka ipd. ter prinašajo številne ekološke, gospodarske in kulturne koristi za lokalne skupnosti in svetovno prebivalstvo. EESO poziva EU, naj zagotovi finančna sredstva za nacionalne organizacije, ki se ukvarjajo s pogozdovanjem pogorelih javnih površin in območij z malo vegetacije.

2.4 Les je bistven krožni material, saj je energetsko učinkovit in okolju prijazen z dolgo življenjsko dobo, ima pa tudi velik potencial ponovne uporabe, ponovne izdelave in recikliranja. Če se z lesom skrbno ravna, lahko precej prispeva k ciljem evropske podnebne politike. Prvič, spodbuja zadrževanje dodanega ogljika v lesenih strukturah, s čimer se podaljša ponor ogljika, ki ga omogočajo gozdovi. Drugič, z nadomestitvijo delno energetsko intenzivnih materialov, kot so jeklo, beton, mavec ali plastika, les prispeva k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov v gradbeništvu.

2.5 Ker naj bi leta 2050 po napovedih na urbanih območjih živelo 75 % svetovnega prebivalstva ([2]), je nesporno, da morajo mesta nujno postati trajnostna. Zato si je treba prizadevati za uvajanje gradbenih materialov iz trajnostnega lesa. Večje vključevanje obnovljivih materialov, ki jih je mogoče reciklirati, zlasti v gradbeni sektor EU bo imelo odločilno vlogo pri zmanjševanju ogljičnega odtisa mestne infrastrukture, hkrati pa se bo z njim spodbujala rast biogospodarstva.

3. **Splošne ugotovitve**

3.1 Države članice EU so novembra 2021 poudarile, da je treba doseči ravnovesje med okoljskimi, družbenimi in gospodarskimi razsežnostmi trajnostnega gospodarjenja z gozdovi ([3]). Poudarile so tudi, da je treba ohraniti raznolikost gozdov in spodbujati raznolike in trajnostne pristope h gospodarjenju z gozdovi v različnih regijah ob polnem spoštovanju nacionalnih pristojnosti in pooblastil na tem področju.

3.2 Lesna industrija EU se zavzema za to, da bi bila njena sposobnost za spodbujanje trajnostnosti bolj priznana v pomembnih politikah EU, kot so industrijska strategija EU, zeleni dogovor EU in strategija EU za kemikalije. Poleg tega je za spodbujanje pravičnega preoblikovanja sektorja ključno, da se evropskim delavcem omogočita potrebno usposabljanje in strokovno izpopolnjevanje za učinkovito sodelovanje pri oblikovanju vrednostnih verig na biološki osnovi ter ohranjanje kakovosti delovnih mest. Za odzivanje na potrebe okoljske trajnostnosti z raznolikimi vrednostnimi verigami na biološki osnovi pa je potreben celovitejši pristop politike v posameznih industrijskih panogah, kakor je predstavljeno v poročilu o napredku v zvezi s strategijo EU za biogospodarstvo iz leta 2022 ([4]).

3.3 Lesna industrija EU potrebuje boljšo in naprednejšo infrastrukturo, vključno s transportnim omrežjem, skladišči in zmogljivostmi za obdelavo, da bi se zagotovile učinkovite dobavne verige in pravočasna dobava proizvodov. Panoge, ki temeljijo na gozdarstvu, so tradicionalno zelo inovativne. Industrija v bolj kompleksnem in raznolikem gospodarstvu pa potrebuje boljšo podporo za raziskave in inovacije, zlasti iz usklajenih EU programov, kot je Obzorje Evropa.

([1]) CEPI – *Circular Choices for a competitive EU bioeconomy* (Krožne izbire za konkurenčno biogospodarstvo EU).
([2]) Hannah Ritchie in Max Roser, *Urbanization* (Urbanizacija), 2018.
([3]) Sklepi Sveta o strategiji EU za gozdove do leta 2030.
([4]) Poročilo o napredku v zvezi s strategijo EU za biogospodarstvo – Evropska politika na področju biogospodarstva: pregled stanja in prihodnji razvoj (COM(2022) 283 final.

3.4 Za lesno industrijo veljajo različni predpisi in standardi glede varstva okolja, zakonitosti pridobivanja virov in kakovosti proizvodov. Izpolnjevanje teh predpisov je lahko zapleteno in drago, zlasti za manjša podjetja, ki pogosto nimajo sredstev, da bi se v regulativnem okolju učinkovito znašla. V tako kompleksnem regulativnem okolju mora EU poskrbeti za izvajanje usklajene in učinkovite zakonodaje v vseh državah članicah, hkrati pa malim in srednjim podjetjem v sektorju zagotoviti finančno in nefinančno podporo.

3.5 Krčenje gozdov prispeva k 20 % svetovnih emisij CO_2 in povečuje tveganje izumrtja številnih živalskih vrst zaradi izgube habitatov. Iz ocen Europola je razvidno, da se z okoljsko kriminaliteto ustvarjajo dobički, primerljivi s tistimi, ustvarjenimi z nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami, čeprav so možnosti, da bodo kazniva dejanja zoper okolje odkrita in bodo zaradi njih sledile posledice, precej manjše ([5]).

3.6 Evropa je vse bolj zaskrbljena zaradi obsežnih gozdnih požarov, saj njihove emisije CO_2 spodkopavajo prizadevanja za zmanjšanje emisij in bi lahko prispevale k manjši razpoložljivosti lesa. Da bi to preprečili, potrebujemo učinkovitejše gospodarjenje z gozdovi ter boljše usklajevanje in opremljenost evropskih in nacionalnih gasilskih brigad. Uporaba sodobne tehnologije (kot sta satelitsko spremljanje in droni) bo znatno prispevala k preprečevanju požarov v EU.

3.7 Nujno je treba na evropski in nacionalni ravni poskrbeti za več regionalnih gasilskih postaj in oskrbo lokalnih skupnosti, zlasti v sredozemskih državah članicah, z majhnimi gasilskimi vozili.

3.8 Nezakonita sečnja je resen problem ponekod v državah članicah in ima hude negativne posledice. Zlasti škodljivo vpliva na dragocena območja, kot so območja Natura 2000, ter na primarne gozdove in pragozdove, in lahko bi povzročila izumrtje vrst in izginotje habitatov. V zvezi s tem se z obstoječimi shemami certificiranja neustrezno odpravljajo in obvladujejo obstoječe koruptivne prakse, mehanizem za odkrivanje goljufivih dejanj pa se v Uniji še vedno nezadostno izvaja. EESO zahteva odločnejše ukrepanje in proaktivne ukrepe za ustavitev nezakonite sečnje ter učinkovit akcijski načrt, s katerim bi preprečili trgovino z nezakonito pridobljenim lesom in lesnimi proizvodi. Za napredek v zvezi s tem je bistveno spodbujati odgovorne gozdarske prakse.

3.9 Poleg tega EESO z nezadovoljstvom opozarja na nesorazmerje med kaznimi za nezakonito sečnjo in vrednostjo lesnih proizvodov, zaradi česar gospodarski subjekti prejmejo zelo majhne kazni, kot so opozorila in nizke globe. EESO poziva države članice, naj za preprečevanje teh nezakonitih dejavnosti povečajo kazni in zagotovijo, da jih bodo nacionalni gozdarski organi izvrševali, vključno z morebitnim povečanjem števila uslužbencev organov pregona in boljšo uporabo sodobnih tehnologij (kot je satelitsko spremljanje). Poleg tega je treba splošno javnost s posebnimi informacijskimi kampanjami, učinkovito obveščati o tem in državljanom EU dati na voljo mehanizme za prijavljanje.

3.10 Boljše komuniciranje je potrebno tudi, da bi potrošnike ozavestili o pozitivnem okoljskem vplivu izbire proizvodov iz lesa iz gozdov, s katerimi se gospodari trajnostno. EESO zato poziva k ukrepom za spodbujanje okoljsko ozaveščenih potrošniških odločitev ter promoviranje lesa kot obnovljivega in trajnostnega vira s poudarjanjem okoljske prijaznosti lesnih proizvodov.

([5]) Europol – Okoljska kriminaliteta.

4. **Posebne ugotovitve**

4.1 Lesna industrija EU se spoprijema s konkurenco lesnih proizvodov, uvoženih iz drugih držav, med drugim iz regij z nižjimi proizvodnimi stroški. Konkurenčnost lesne industrije je odvisna od stalnega tehnološkega napredka, povezanega s postopki, in istočasnega izboljševanja produktivnosti, učinkovitosti in kakovosti. EESO meni, da bi bilo treba za pospešitev razvoja kompozitnih lesnih proizvodov, biokompozitov in drugih rešitev z dodano vrednostjo, ki prinašajo večjo učinkovitost in okoljske koristi, namensko podpirati raziskave in razvoj, med drugim s potrebnim financiranjem na ravni EU in nacionalni ravni. Mala in srednja podjetja morajo imeti posebna orodja za boljši dostop in za namene obveščanja.

4.2 Številni kvalificirani delavci v lesni industriji se približujejo upokojitveni starosti, zaradi česar grozi pomanjkanje kvalificiranje delovne sile. Poleg tega splošno prepričanje, da je lesna industrija delovno intenzivna in fizično zahtevna, zlasti mlajše in ženske odvrača od tega, da bi se odločali za poklic v panogi. EESO poziva k jasni strategiji, s katero bi spremenili ta trend in poskrbeli, da bo na voljo kvalificirana delovna sila in da se bodo v lesni industriji ohranila kakovostna delovna mesta, in si istočasno prizadevali, da bi bil ta sektor (in obrtništvo na splošno) privlačnejši za mlade in ženske.

4.3 Da bi v industrijskih panogah, ki temeljijo na gozdarstvu, zagotovili pravično in konkurenčno okolje, se EESO zavzema za vzpostavitev trdnih odnosov med delodajalci in delojemalci prek sindikatov in organizacij delodajalcev, vključno z obsežnimi kolektivnimi pogajanji, s čimer bi delo v sektorju postalo privlačnejše za že zaposlene ter mlade in ženske, ki željo opravljati vajeništvo.

4.4 EESO poudarja, da je treba določiti minimalne standarde za emisije ogljika v življenjskem ciklu, ki izhajajo iz stavb, ter da je v povezavi s tem treba na področju gradbeništva poročati o ogljiku. Ustrezno usposabljanje in razvoj spretnosti za uporabo novih trajnostnih gradbenih tehnik in materialov v okviru začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja sta nujna za vse deležnike v vrednostni verigi gradbeništva, vključno s projektanti, arhitekti, inženirji, tehniki, računalničarji in delavci v gradbeništvu.

4.5 Da bi povečali uporabo lesa v gradbeništvu in tako zmanjšali emisije ogljika, je treba spodbujati proaktivne in trajnostne prakse gospodarjenja z gozdovi v EU. EESO je že omenil, da „les v fazi rasti absorbira in shranjuje CO_2 iz ozračja. Ko se uporablja kot gradbeni material, tako postane zeleni gradbeni material in prispeva k splošnemu zmanjšanju toplogrednih plinov“ ([6]). EESO poziva vse institucije EU, naj ustrezno priznajo vlogo obnovljivih materialov, tudi lesa, pri spodbujanju trajnostnosti in krožnega gospodarstva ter doseganju podnebne nevtralnosti.

4.6 Da bi povečali vlogo trajnostno pridobljenega lesa v gradbeništvu, je ključno poudariti zahtevo po trajnostnem gospodarjenju z gozdovi kot temeljnim sredstvom. EESO poziva, naj se lastnikom gozdov zagotovi podpora v obliki finančne pomoči, programov usposabljanja, delavnic in seminarjev, na katerih bi pridobili spretnosti in znanja, potrebna za učinkovito in trajnostno gospodarjenje z gozdovi, pobud za okrepitev njihovih upravnih in organizacijskih spretnosti, spodbud, kot so davčne olajšave ali finančne nagrade za uvedbo in ohranjanje trajnostnih praks gospodarjenja z gozdovi, ciljno usmerjenih programov za podporo mladim in novim lastnikov gozdov ipd. EESO je že v preteklosti izrazil mnenje,

([6]) Mnenje EESO – Lesena gradnja za zmanjšanje emisij CO2 v gradbeništvu (UL C 184, 25.5.2023, str. 18).

da „bi morali imeti socialni partnerji in civilna družba aktivno vlogo pri spremljanju učinkovitosti zmanjševanja krčenja gozdov“ ter da bi morala EESO in OR „postati člana večdeležniške platforme Evropske komisije“ ([7]).

4.7 Poskrbeti je treba, da bodo priložnosti za izobraževanje poklicno in vseživljenjsko usposabljanje dostopnejše in učinkovitejše za državljane EU, ki se zanimajo za delo v lesni industriji. Države članice morajo izobraževalnim ustanovam zagotoviti financiranje in spodbude za oblikovanje in ponudbo programov, osredotočenih na lesno industrijo, s katerimi bi študente spodbudili k zaposlitvi v lesnem sektorju. EESO prav tako priporoča, naj se oblikujejo partnerstva s šolami, visokimi šolami in univerzami, ki bi programe, povezane z lesno industrija, vključile v svoje učne programe. Poleg tega je sodelovanje z deležniki iz industrije, akademskimi krogi in vladnimi organi ključno za uspešno izvajanje teh strategij in vzpostavitev konkurenčne lesne industrije v EU.

4.8 V zvezi z zdaj zaposlenimi v sektorju EESO poudarja, da jim je treba ponuditi programe izpopolnjevanja v okviru začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, s katerimi bi jim pomagali pri prilagajanju novim tehnologijam in spreminjajočim se zahtevam. Poleg tega je potrebno tesno sodelovanje s podjetji iz lesne industrije in združenji socialnih partnerjev, da bi oblikovali programe usposabljanja, ki bi bili usklajeni s spreminjajočimi se potrebami industrije.

4.9 EESO poudarja vlogo evropskega stebra socialnih pravic, da bi v lesni industriji EU ustvarili pošteno, pravično in vključujoče okolje, v katerem bosta cenjena dobro počutje in dostojanstvo vseh zaposlenih. Ker se delovni pogoji v lesnopredelovalnih panogah pogosto dojemajo kot tvegani, je prednostno obravnavanje splošnih delovnih pogojev ter varnosti in zdravja pri delu ključno, da bi povečali privlačnost sektorja. Poleg tega spodbujanje udeležbe in dobro opredeljenih poklicnih poti postaja vse pomembnejše za privlačnost določenega sektorja ali delovnega mesta. Natančneje, bistvenega pomena je, da se vzpostavijo mehanizmi za spremljanje skladnosti z načeli evropskega stebra socialnih pravic, vključno z rednimi revizijami in poročanjem o delovnih pogojih, pravicah delavcev in kazalnikih socialne vključenosti.

4.10 EESO ugotavlja, da se vse bolj poudarja krožno gospodarstvo in da je treba v sektorju zmanjšati količino odpadkov. Lesna industrija mora najti načine za zmanjšanje količine odpadkov ter spodbujanje recikliranja, ponovne uporabe in spremembe namena lesnih proizvodov, da bi se zagotovila skladnost s cilji glede trajnostnosti, podaljšal življenjski cikel lesnih materialov in upoštevalo kaskadno načelo za učinkovito rabo virov. V zvezi s tem ima ključno vlogo trden koncept vzdrževanja, ki bi ga bilo treba izvajati od začetka faze oblikovanja.

4.11 Za spodbujanje trajnostnih poslovnih modelov v lesni industriji je bistveno poskrbeti za razpoložljivost primarnih surovin in oblikovati dobro delujoč trg sekundarnih surovin, v okvir katerega bi spadali tudi materiali, ki so pridobljeni iz odpadkov, a jih je treba reciklirati. EESO poziva, naj se to uveljavlja na vseh ravneh dobavne verige (ločevanje, zbiranje in recikliranje), hkrati pa naj se odpravijo tehnične ovire in standardi, ki ovirajo popolno reciklažo lesnih odpadkov. Zakonodaja EU v zvezi z lesno industrijo bi morala podpirati ukrepe za vzpostavitev popolnoma delujočega notranjega trga EU za lesne proizvode, vključno s papirjem in kartonom, in sicer s podpiranjem uspešnih in učinkovitih sistemov zbiranja in ločevanja za recikliranje v velikem obsegu. Poleg tega EESO poziva k ukrepanju za uveljavitev prepovedi odlaganja lesa na odlagališčih v vseh državah članicah.

4.12 Evropska industrija se mora osredotočiti na svoje konkurenčne prednosti in jo je treba podpirati, da bi lahko prevladala na zelo konkurenčnem mednarodnem trgu, zlati ker so stroški materiala, energije in dela precej višji v primerjavi s številnimi mednarodnimi konkurenti. Zato je treba okrepiti prizadevanja za spodbujanje in zagotavljanje dostopa lesnim proizvodom iz EU do mednarodnih trgov, hkrati pa poskrbeti za enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu.

([7]) Mnenje EESO – Zmanjšanje tveganja za krčenje in degradacijo gozdov, ki sta povezana s proizvodi, danimi na trg EU (UL C 275, 18.7.2022, str. 88).

4.13 EESO poziva, naj se uredba o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke izvaja dosledno, in sicer tako, da se trajnostni proizvodi določijo za standard in se zagotovi poštena konkurenca v razmerju do uvoženih proizvodov. Poleg tega bi morali zadevni socialni partnerji iz lesnega sektorja EU v okviru Posvetovalnega foruma za okoljsko primerno zasnovo dejavno sodelovati v razpravah o sprejetju delegiranih aktov.

V Bruslju, 14. februarja 2024

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Oliver RÖPKE